

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketinget
lov@ft.dk

Dato: 13-06-2024
Enhed: Demokratikontoret –
Valgenheden
Sagsbeh.: Maria Pasmayah Hansen
Lolle
Koordineret med:
Sagsnr.: 2024 - 7664
Dok. nr.: 176922

Valgklage fra Bernd Wisskirchen i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024

Fra Bernd Wisskirchen, Glostrup, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede brev af 9. juni 2024, hvor i Bernd Wisskirchen har klaget over, at han blev nægtet at afgive sin stemme til Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024 med den begrundelse, at han ikke var optaget på valglisten i Glostrup Kommune.

Bernd Wisskirchen har i den forbindelse bl.a. oplyst, at han er tysk statsborger og har boet i Danmark siden 2006. Bernd Wisskirchen har endvidere oplyst, at han første gang stemte til Europa-Parlamentsvalget i Danmark i 2009 og siden har stemt til samtlige valg, og at han derfor ikke ansøgte om at stemme – selvom han den 13. marts 2024 modtog en underretning fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet herom – da han ifølge oplysninger, som han fandt på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, skulle være automatisk optaget på valglisten. Herudover har Bernd Wisskirchen oplyst, at han – efter modtagelsen af underretningen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet – via borger.dk den 28. marts 2024 kontaktede Glostrup Kommune for oplysninger om sin valgret, men at Glostrup Kommune ikke har besvaret hans henvendelse.

Bernd Wisskirchen har endvidere klaget over underretningen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, der ifølge ham er fejlagtig, fordi han tidligere har afgivet stemme til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Glostrup Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede høringsvar og bilag af 11. juni 2024 bl.a. oplyst følgende:

”If. forløbet beskrevet i klagen er det korrekt, at det ikke var muligt for de tilforordnede og valgsekretærene på valgstedet at finde Bernd Wisskirchen på valglisten. Derfor tog valgsekretæren kontakt til Borgerservice om assistance og udleverede samtidig en klagevejledning til borgeren.

Borgerservice kunne ved tjek i systemer og arkiv ikke finde dokumentation for, at borgeren tidligere har stået på en valgliste til et valg til Europa-Parlamentet. På den baggrund blev borgeren orienteret om, at det ikke var muligt for ham at afgive sin stemme til valget. [...]

Samme dag, den 9. juni, modtog Glostrup Kommune et høringsbrev vedr. borgerens valgklage. Af klagen fremgår der dokumentation for, at borgeren den 28. marts 2024 har sendt en henvendelse til kommunens Borgerrådgiver via sikker post fra borger.dk, hvori borgeren efterspørger vejledning ift., om han allerede er optaget på valglisten, eller om han skal søge om optagelse på listen.

Glostrup Kommune kan bekræfte, at denne henvendelse er modtaget i Borgerrådgiverens postkasse den 28. marts 2024. Idet Borgerrådgiveren er uafhængig af Glostrup Kommunes administration er det alene Borgerrådgiveren, som har adgang til denne postkasse. Ved en fejl er borgerens henvendelse ikke blevet videresendt fra Borgerrådgiverens postkasse. Derfor har kommunen ikke givet borgeren den nødvendige vejledning, som ville have gjort det muligt for borgeren at søge optagelse på valglisten, og dermed at kunne afgive sin stemme til valget til Europa-Parlamentet den 9. juni. Det beklager Glostrup Kommune.

[...]

Vi har undersøgt, hvorvidt den pågældende borger var på valglisten, og/eller om borgeren tidligere har ansøgt om at komme på valglisten. Vi har vedlagt et notat udarbejdet omkring det, hvor der ligeledes er skærmpoint af, at vælgeren ikke har valgt ved dette valg, og heller ikke havde valgt ved sidste Europa-Parlamentsvalg.

[...]

Kommunen vil naturligvis henvende sig til borgeren direkte og beklage forholdet med manglende vejledning, herunder manglende reaktion på mailen.

[...]

Hvis en borger tidligere har stået på en valgliste, burde det være muligt for kommunen at finde frem. Konklusionen må være, at borgeren ikke tidligere har stået på valglisten. Borgeren har stemmeret ved kommunalvalget og regionsrådsvalget, men det blev ikke undersøgt i søndags, og vi har først senere undersøgt den mulighed. Det er derfor også korrekt, at borgeren tidligere har stemt i Glostrup, men det har ikke været til et Europa-Parlamentsvalg, da han ikke har ansøgt om at komme på valgliste til dette valg."

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 3, stk. 1, nr. 3, § 4, § 14 a, stk. 1, 1. pkt., § 14 a, stk. 2, § 14 a, stk. 4, 1. pkt., og § 15, stk. 1, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024):

"§ 3. Valgt til Europa-Parlamentet har enhver, der på valgdagen

[...]

3) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgt til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. dog stk. 3 og 4, [...]

[...]

§ 4. Ingen kan udøve valgt uden at være optaget på valglisten.

[...]

§ 14 a. Personer, der har valgt efter § 3, stk. 1, nr. 3, jf. dog § 3, stk. 3 og 4, optages efter anmodning, jf. dog stk. 2, på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). [...]

Stk. 2. Personer, der har valgt efter § 3, stk. 1, nr. 3, jf. dog § 3, stk. 3 og 4, optages på valglisten efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valgt

efter § 3, stk. 1, nr. 1, og som er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), såfremt de pågældende

- 1) var optaget på valglisten i Danmark til det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet,
- 2) siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark eller siden da uafbrudt har været registreret i Udenrigsministeriets protokol og
- 3) ikke har anmodet om at blive slettet af valglisten.

[...]

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på valglisten af personer, der har valgt efter § 3, stk. 1, nr. 3, jf. dog § 3, stk. 3 og 4, samt om afgivelse af meddelelse efter stk. 3. [...]

[...]

§ 15. Kommunalbestyrelsen udsender forud for afstemningen valgkort til de vælgere, der er optaget på valglisten og registreret i Det Centrale Personregister (CPR) med bopæl eller fast opholdssted i kommunen eller registreret i Udenrigsministeriets protokol. [...]"

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 1, stk. 1, § 15 og § 20, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 127 af 1. februar 2019 om optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er bopælsregistreret i CPR, der er udstedt med hjemmel i § 14 a, stk. 4, 1. pkt., i Europa-Parlamentsloven:

"§ 1. Statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der har valgt til Europa-Parlamentsvalg i Danmark efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3, og som ikke optages automatisk på valglisten i medfør af lovens § 14 a, stk. 2, optages efter ansøgning på valglisten til det førstkommende valg til Europa-Parlamentet, hvis

- 1) de senest 5 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3, bortset fra aldersbetingelsen,
- 2) de indgiver ansøgning om optagelse på valglisten efter reglerne i §§ 2-8, og
- 3) afgørelse om optagelse på valglisten er truffet senest 15.-dagen før valgdagen.

[...]

§ 15. Kommunalbestyrelsen skal indberette afgørelser om optagelse på valglisten af personer, der har valgt efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3, til CPR i overensstemmelse med de nærmere fastsatte regler herfor.

[...]

§ 20. Forud for hvert valg til Europa-Parlamentet sender Økonomi- og Indenrigsministeriet 3 måneder før valgdagen eller snarest muligt derefter underretning, jf. stk. 2, til statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, som

- 1) 3 måneder før valgdagen er registreret i CPR med bopæl eller fast opholdssted i en kommune i Danmark,
- 2) vil være fyldt 18 år senest på valgdagen,
- 3) ikke opfylder betingelserne for at blive optaget automatisk på valglisten i medfør af lovens § 14 a, stk. 2, og
- 4) ikke efter ansøgning efter det seneste valg til Europa-Parlamentet er blevet optaget på valglisten.

Stk. 2. Underretningen oplyser om de betingelser og bestemmelser, der gælder for udøvelse af retten til at stemme og opstille til valg i Danmark, samt henviser til nærmere information på Økonomi- og Indenrigsministeriets valghjemmeside, hvor også det relevante ansøgningsskema, jf. § 6, stk. 1, samt en vejledning hertil vil være til rådighed i forskellige sprogversioner. Underretningen indeholder endvidere relevant kontaktinformation til Økonomi- og Indenrigsministeriet.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ved opslag i CPR konstateret, at der på nuværende tidspunkt ikke er registreret oplysninger om valgret for Bernd Wisskirchen. Endvidere er der for Bernd Wisskirchen i hændeskataloget i CPR ikke oplysninger om tidligere registreringer om valgret. Hændeskataloget i CPR går tilbage til juni 2006. Der er således ikke foretaget registrering i CPR af valgretsoplysninger for Bernd Wisskirchen efter registreringen af ham som indrejst i Danmark i 2006.

Bernd Wisskirchen blev derfor ikke optaget til Europa-Parlamentsvalget i 2009 eller ved senere valg på grundlag af CPR's valgudtræk og er derfor rettelig ikke blevet automatisk optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024.

I overensstemmelse med den nævnte bekendtgørelses § 20, stk. 1, udsendte Indenrigs- og Sundhedsministeriet i midten af marts 2024 underretning til den i bekendtgørelsens § 20, stk. 1, nævnte personkreds (herboende EU-borgere, der ikke var på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i 2019, og som derfor ikke automatisk blev optaget på valglisten).

I overensstemmelse med den nævnte bekendtgørelses § 20, stk. 2, oplyste Indenrigs- og Sundhedsministeriet i underretningen de pågældende om, hvor de kunne hente et ansøgningsskema til brug for ansøgning om optagelse på valglisten. Desuden blev der i underretningen oplyst om fristen for indgivelse af ansøgning. Underretningen var udformet på både dansk og engelsk og indeholdt derudover kortere tekster på fransk, tysk, polsk og rumænsk.

Underretningen blev sendt individuelt til de nævnte EU-borgere via Digital Post eller – hvis de pågældende var fritaget for Digital Post – som almindeligt brev. Underretningen, der blev sendt via Digital Post, havde titlen ”Hvis du vil stemme til EU-valget, skal du ansøge”.

Herboende EU-borgere, der 3 måneder før valgdagen var optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, f.eks. fordi de ved tidligere Europa-Parlamentsvalg efter anmodning var blevet optaget på valglisten og ikke efterfølgende var blevet slettet herfra, modtog en anden underretning fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om, at de automatisk ville blive optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i Danmark den 9. juni 2024, medmindre de anmodede om sletning, jf. § 21 i den nævnte bekendtgørelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet sendte således to forskellige og individuelt målrettede underretninger afhængig af, om den herboende EU-borger allerede var optaget på valglisten og derfor automatisk blev optaget ved det aktuelle valg eller først skulle søge om optagelse på valglisten.

PostNord Strålfors A/S (herefter 'Strålfors') har på vegne af Indenrigs- og Sundhedsministeriet stået for forsendelsen af de ovennævnte underretninger om

valgret og valgbarhed til de næsten 230.000 herboende EU-borgere i midten af marts 2024.

Det fremgår af forsendelsesloggen fra Strålfors, at Bernd Wisskirchen i midten af marts 2024 via Digital Post har modtaget en underretning fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om, at han skulle søge om at blive optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024. Bernd Wisskirchen har i sin klage bekræftet modtagelsen af denne.

For så vidt angår den del af klagen, der handler om Glostrup Kommunes manglende besvarelse af Bernd Wisskirchens henvendelse af 28. marts 2024, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet noteret sig Glostrup Kommunes oplysning om, at Glostrup Kommune har beklaget, at der ikke er blevet reageret på e-mailen, idet Glostrup Kommune har vurderet, at Bernd Wisskirchen ellers kunne have ansøgt om optagelse på valglisten.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i den forbindelse endvidere noteret sig Glostrup Kommunes oplysning om, at Glostrup Kommune vil henvende sig direkte til Bernd Wisskirchen og beklage forholdet med manglende vejledning, herunder manglende reaktion på den fremsendte e-mail.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse bør Glostrup Kommune for fremtiden sikre sig, at e-mails fra borgere vedrørende valg, der indsendes til kommunen, herunder til kommunens borgerrådgiver, videresendes snarest muligt til rette afdeling, således at borgere ikke afskæres fra muligheden for at deltage i valgbehandlingen.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov